

РИНКИ ТОВАРІВ ТА РЕСУРСІВ

Викладач: кандидат економічних наук, доцент, Максим Володимирович Хацер

Кафедра: підприємництва, менеджменту організацій та логістики, 6й корп. ЗНУ, ауд. 415 (4^й поверх)

E-mail: max.kh@ukr.net

Телефон: (061) 289-41-15 (кафедри), (061) 289-41-10 (деканат)

Інші засоби зв'язку: Viber, Moodle (форум курсу, приватні повідомлення).

Освітня програма, рівень вищої освіти	Агробізнес, Підприємництво та комерційна логістика, бакалаврський					
Статус дисципліни	Нормативна					
Кредити ECTS	4	Навч. рік	2021-2022 1 семестр	Рік навчання - 2	Тижні	14
Кількість годин	120	Кількість змістових модулів¹	6		Лекційні заняття – 28 год. Практичні заняття – 14 год. Самостійна робота – 78 год.	
Вид контролю	<i>Іспит</i>					
Посилання на курс в Moodle	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=7629					
Консультації:	<i>Щосереди (особисто), 12.55-14.15 (6й корп. ЗНУ, ауд. 415 (4^й поверх)), або за домовленістю у інший час. За домовленістю (дистанційно) по Viber, Moodle (форум курсу, приватні повідомлення), Zoom.</i>					

ОПИС КУРСУ

Вміння визначати функціональні області організацій (суб'єктів підприємницької діяльності) та зв'язки між ними на ринках товарів та ресурсів є ключовою компетенцією, що визначає конкурентоспроможність сучасних менеджерів на вітчизняному та закордонних ринках праці.

Мета курсу: сформувати навички управління суб'єктами підприємницької діяльності на ринках товарів та ресурсів в умовах функціонування транзитивної економіки. Навчальний матеріал дозволить майбутньому фахівцю отримати знання та практичні навички відносно управління функціонуванням бізнес-одиниць на ринках товарів та ресурсів. Здобута кваліфікація та компетенції під час навчання з дисципліни є важливими для практичної управлінської діяльності та забезпечать додаткові конкурентні переваги на ринку праці, а також підвищать ефективність та результативність управлінської діяльності.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У разі успішного завершення курсу студент **зможеться:**

- оцінювати кон'юнктуру ринку та приймати важливі управлінські рішення щодо функціонування суб'єкта підприємницької діяльності на ринках товарів та ресурсів;
- аналізувати конкурентне середовище на ринках товарів та ресурсів;
- визначати та оцінювати силу бар'єрів входження на ринки товарів та ресурсів;
- розробляти та впроваджувати комплекс стратегій суб'єкта підприємницької діяльності на ринках товарів та ресурсів;

¹ 1 змістовий модуль = 15 годин (0,5 кредита ECTS)

- оцінювати та змінювати рівень диференціації продукції суб'єкта підприємницької діяльності на ринках товарів та ресурсів;
- проводити компаративну оцінку моделі функціонування суб'єкта підприємницької діяльності на ринках товарів та ресурсів.

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Лекції, плани семінарських занять, рекомендована література та інші навчальні матеріали розміщені на платформі Moodle:

<https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=7629>

КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

Поточні контрольні заходи:

Поточний контроль передбачає такі теоретичні завдання:

- Підготовка доповідей (індивідуальних та групових) та інформаційних повідомлень (індивідуальні) для поглибленого вивчення матеріалів курсу;
- Короткі тести/контрольні роботи за пройденим матеріалом.

Поточний контроль передбачає такі практичні завдання:

- Розв'язання задач;
- Ділові ігри;
- Проведення індивідуальних та групових досліджень за матеріалами курсу;
- Презентація власних досліджень;
- Підготовка відповідей (індивідуальних та групових) на навчальні кейси за матеріалами курсу.

Підсумкові контрольні заходи:

Теоретичний підсумковий контроль:

– Контрольне тестування за вивченим матеріалом курсу (у письмовій формі). 15 тестових питань. Правильна відповідь на одне питання – один бал. Максимальна кількість балів – п'ятнадцять;

- Відповіді на теоретичні питання з переліку питань до екзамену (у письмовій формі). Передбачено відповіді на два питання. Максимальна кількість балів – двадцять. Оцінювання за одним питанням:

А) «10 балів» - питання розкрито повністю, відповідь має логічну структуру.

Б) «7 балів» – розкрито головні складові питання, відповідь має логічну структуру.

В) «4 бали» – розкрито головні складові питання.

Г) «1 бал» – розкрито незначний обсяг питання.

Підсумкове практичне завдання:

- Розв'язання контрольних ситуативних задач та навчальних кейсів (у письмовій формі). Одна задача або кейс. Максимальна кількість балів – п'ять:

А) «5 балів»: відповідь є правильною; рішення задачі (кейсу) пояснено; формули розрахунку наведено; оформлено без помилок.

Б) «4 бали»: відповідь є правильною; рішення задачі (кейсу) пояснено; формули розрахунку наведено; оформлено з помилками.

В) «3 бали»: відповідь є правильною; рішення задачі (кейсу) пояснено; формули розрахунку не наведено; оформлено з помилками.

Г) «2 бали»: відповідь є правильною; рішення задачі (кейсу) не пояснено; формули розрахунку не наведено; оформлено з помилками.

Г) «1 бал»: відповідь є не достатньо правильною; рішення задачі (кейсу) не пояснено; формули розрахунку наведено; оформлено з помилками.

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ
Силабус навчальної дисципліни

Контрольний захід		Термін виконання	% від загальної оцінки
Поточний контроль (max 60%)			
Змістовий модуль 1 (розділ 1)	<i>Вхідний контроль (опитування), Тести, Підготовка доповідей (індивідуальних та групових) та інформаційних повідомлень</i>	Семінар 1, 2	8
	<i>Проведення індивідуальних та групових досліджень за матеріалами курсу, Презентація власних досліджень</i>	Семінар 1, 2	8
Змістовий модуль 2 (розділ 2)	<i>Тести, Підготовка доповідей (індивідуальних та групових) та інформаційних повідомлень</i>	Семінар 3	4
	<i>Проведення індивідуальних та групових досліджень за матеріалами курсу, Презентація власних досліджень, Розв'язання задач</i>	Семінар 3	4
Змістовий модуль 3 (розділ 3)	<i>Тести, Контрольна робота за темами 1-7</i>	Семінар 4	4
	<i>Підготовка відповідей (індивідуальних та групових) на навчальні кейси за матеріалами курсу, Розв'язання задач</i>	Семінар 4	4
Змістовий модуль 4 (розділ 4)	<i>Тести, Підготовка доповідей (індивідуальних та групових) та інформаційних повідомлень</i>	Семінар 5	4
	<i>Проведення індивідуальних та групових досліджень за матеріалами курсу, Розв'язання задач</i>	Семінар 5	4
Змістовий модуль 5 (розділ 5)	<i>Тести, Підготовка доповідей (індивідуальних та групових) та інформаційних повідомлень</i>	Семінар 6	4
	<i>Проведення індивідуальних та групових досліджень за матеріалами курсу, Презентація власних досліджень, Підготовка відповідей (індивідуальних та групових) на навчальні кейси за матеріалами курсу</i>	Семінар 6	4
Змістовий модуль 6 (розділ 6)	<i>Тести, Контрольна робота за темами 8-14</i>	Семінар 7	8
	<i>Проведення індивідуальних та групових досліджень за матеріалами курсу, Розв'язання задач</i>	Семінар 7	4
Підсумковий контроль (max 40%)			
<i>Підсумкове теоретичне завдання (тести та відповіді на два теоретичні питання за матеріалами курсу)</i>		<i>За розкладом екзаменаційної сесії, на екзамені</i>	35
<i>Підсумкове практичне завдання (розв'язання контрольних ситуативних задач та навчальних кейсів)</i>		<i>За розкладом екзаменаційної сесії, на екзамені</i>	5
Разом			100%

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Тиждень і вид заняття	Тема заняття	Контрольний захід	Кількість балів
Змістовий модуль 1			
Тиждень 1 Лекція 1	Методологія дослідження галузевих структур		
Тиждень 2 Лекція 2	Класифікація та ознаки галузевих ринків		
Тиждень 2 Семинар 1	Методологія дослідження галузевих структур. Класифікація та ознаки галузевих ринків	Вхідний контроль (опитування), Підготовка доповідей (індивідуальних та групових) та інформаційних повідомлень, Проведення індивідуальних та групових досліджень за матеріалами курсу, Презентація власних досліджень	8
Тиждень 3 Лекція 3	Аналіз конкурентного середовища на товарних ринках		
Тиждень 4 Лекція 4	Економічна ефективність та державне регулювання галузевих ринків		
Тиждень 4 Семинар 2	Аналіз конкурентного середовища на товарних ринках. Економічна ефективність та державне	Тести, Підготовка доповідей (індивідуальних та групових) та інформаційних повідомлень Проведення індивідуальних та групових досліджень за матеріалами курсу, Презентація власних досліджень	8

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ
Силабус навчальної дисципліни

	регулювання галузевих ринків		
Змістовий модуль 2			
Тиждень 5 Лекція 5	Фактори, що визначають структуру ринків		
Тиждень 6 Лекція 6	Процес злиття та поглинань на ринках		
Тиждень 6 Семинар 3	Фактори, що визначають структуру ринків. Процес злиття та поглинань на ринках	Тести, Підготовка доповідей (індивідуальних та групових) та інформаційних повідомлень, Проведення індивідуальних та групових досліджень за матеріалами курсу, Презентація власних досліджень, Розв'язання задач	8
Змістовий модуль 3			
Тиждень 7 Лекція 7	Бар'єри входження фірм на ринки		
Тиждень 8 Лекція 8	Стратегічна конкуренція фірм		
Тиждень 8 Семинар 4	Бар'єри входження фірм на ринки. Стратегічна конкуренція фірм	Тести, Контрольна робота за темами 1-7, Підготовка відповідей (індивідуальних та групових) на навчальні кейси за матеріалами курсу, Розв'язання задач	8
Змістовий модуль 4			
Тиждень 9 Лекція 9	Цінова дискримінація		
Тиждень 10 Лекція 10	Диференціація продукції		
Тиждень 10 Семинар 5	Цінова дискримінація. Диференціація продукції	Тести, Підготовка доповідей (індивідуальних та групових) та інформаційних повідомлень, Проведення індивідуальних та групових досліджень за матеріалами курсу, Розв'язання задач	8
Змістовий модуль 5			
Тиждень 11 Лекція 11	Стратегічна взаємодія фірм на ринку		
Тиждень 12 Лекція 12	Ринки природної монополії		
Тиждень 12 Семинар 6	Стратегічна взаємодія фірм на ринку. Ринки	Тести, Підготовка доповідей (індивідуальних та групових) та інформаційних повідомлень,	8

	природної монополії	Проведення індивідуальних та групових досліджень за матеріалами курсу, Презентація власних досліджень, Підготовка відповідей (індивідуальних та групових) на навчальні кейси за матеріалами курсу	
Змістовий модуль 6			
Тиждень 13 Лекція 13	Влада покупця та вертикальна інтеграція		
Тиждень 14 Лекція 14	Структура ринку, патенти та технологічні інновації		
Тиждень 14 Семинар 7	Влада покупця та вертикальна інтеграція. Структура ринку, патенти та технологічні інновації	Тести, Контрольна робота за темами 8-14, Проведення індивідуальних та групових досліджень за матеріалами курсу, Розв'язання задач	12

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

Підручники:

1. Вашків О. Економіка галузевих ринків. Опорний конспект лекцій. Тернопіль : ТНЕУ, 2017. 184 с.
2. Віскузі К.В., Вернон Д.М., Гарингтон Д.Е. Економічна теорія регулювання та антимонопольна політика. Київ : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2004. 1047 с.
3. Ігнатюк А.І. Галузеві ринки : теорія, практика, напрями регулювання : монографія. Київ: ННЦ ІАЕ, 2010. 110 с.
4. Ігнатюк А.І. Економіка галузевих ринків : навчальний посібник. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2015. 448 с.
5. Філюк Г.М. Конуренція і монополія в епоху глобалізації : монографія. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2009. 404 с.

Інформаційні ресурси:

1. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 31.08.2020).
2. Кабінет Міністрів України. Урядовий портал. URL: <http://www.kmu.gov.ua> (дата звернення: 31.08.2020).
3. Міністерство економічного розвитку і торгівлі. Офіційний веб-сайт. URL: <http://www.me.gov.ua> (дата звернення: 31.08.2020).
4. Міністерство освіти і науки України. Офіційний веб-сайт. URL: <http://www.mon.gov.ua> (дата звернення: 31.08.2020).
5. Науково-практичний журнал «Менеджмент сьогодні». URL: <http://grebennikon.ru/journal-6.html> (дата звернення: 31.08.2020).

-
6. Офіційний портал Верховної Ради України. URL: www.rada.gov.ua/. (дата звернення: 31.08.2020).
 7. Президент України. Офіційне інтернет-представництво. URL: <http://www.president.gov.ua> (дата звернення: 31.08.2020).
 8. Українське право URL: www.ukrpravo.cjm (дата звернення: 31.08.2020).
 9. Науково-практичний журнал «Менеджмент та підприємництво: тренди розвитку» URL: <https://management-journal.org.ua/index.php/journal> (дата звернення: 31.08.2020).

РЕГУЛЯЦІЇ І ПОЛІТИКИ КУРСУ²

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Фундаментальний характер дисципліни для студентів менеджерів передбачає, що відвідування усіх занять є обов'язковим. Студент, який не в змозі бути присутнім на парі, повинен завчасно обговорити строки та обсяги навчального матеріалу, який він повинен відпрацювати за пропущене заняття. При пропуску заняття студент повинен впродовж тижня з часу виходу на заняття узгодити з викладачем строки та обсяги навчального матеріалу, який він повинен відпрацювати за пропущене заняття. Накопичення відпрацювань неприпустиме! За умови систематичних пропусків може бути застосована процедура повторного вивчення дисципліни (див. посилання на Положення у додатку до силабусу).

Політика академічної доброчесності

Кожний студент зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності. Письмові завдання з використанням часткових або повнотекстових запозичень з інших робіт без зазначення авторства – це плагіат. Використання будь-якої інформації (текст, фото, ілюстрації тощо) мають бути правильно процитовані з посиланням на автора! Якщо ви не впевнені, що таке плагіат, фабрикація, фальсифікація, порадьтеся з викладачем. До студентів, у роботах яких буде виявлено списування, плагіат чи інші прояви недоброчесної поведінки можуть бути застосовані різні дисциплінарні заходи (див. посилання на Кодекс академічної доброчесності ЗНУ в додатку до силабусу).

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Будь ласка, вимкніть на беззвучний режим свої мобільні телефони та не користуйтеся ними під час занять. Мобільні телефони відволікають викладача та ваших колег. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо. Електронні пристрої можна використовувати лише за умови виробничої необхідності в них (за погодженням з викладачем).

Комунікація

Комунікація викладача зі студентами здійснюється через електронну пошту, Moodle, групу у Viber, що утворюється викладачем з назвою дисципліни. Викладач всі робочі оголошення розміщає у групі Viber та дублює на електронну пошту старости. На письмові запити студентів викладач відповідає у строки до трьох робочих днів. Будь ласка, обов'язково підписуйте запит: ПІБ, № групи!

² Тут зазначається все, що важливо для курсу: наприклад, умови допуску до лабораторій, реактивів тощо. Викладач сам вирішує, що треба знати студенту для успішного проходження курсу!

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2021-2022 рр.

ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ 2021-2022 н. р. (див. на сторінку сайту ЗНУ)

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ**: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмій (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до *Положення про організацію та методу проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається *Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються *Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється *Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті*: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються *Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycyfws9v>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: *Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; *Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога (061)228-15-84 (щоденно з 9 до 21).

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ. Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції (Воронков В. В., 1 корп., 29 каб., тел. +38 (061) 289-14-18).

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 17.00; субота з 09.00 до 15.00.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресами:

- для студентів ЗНУ - moodle.znu@gmail.com, Савченко Тетяна Володимирівна
- для студентів Інженерного інституту ЗНУ - alexvask54@gmail.com, Василенко Олексій Володимирович

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocnu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>